

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України URL

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «БІРЖОВА ТОРГІВЛЯ НА ТОВАРНИХ РИНКАХ»

Ступінь вищої освіти - Магістр
Спеціальність 076 Підприємництво та торгівля
Освітня програма «Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність
Рік навчання 1, семестр 1
Форма навчання денна/заочна
Кількість кредитів ЄКТС 6
Мова викладання українська
к.е.н., доц. Яворська В.О.

vali2009@ukr.net
+380501061359
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1851>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення курсу – дати майбутньому фахівцю економічного спрямування теоретичні основи та практичні навички з функціонування біржового ринку **біржового ринку (далі БР)**, а також ефективного використання отриманих знань у своїй майбутній діяльності. **Предметом вивчення навчальної дисципліни** є організація і регулювання діяльності товарних та фондових бірж за умов застосування системи науково-прикладних методів і комп'ютерних програм.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 4. Здатність спілкуватись з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК 1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.

СК 2. Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності.

програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1. Вміти адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності.

ПРН4. Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп.

ПРН7. Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

ПРН8. Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних та/або біржових структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години лекцій/практичні	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1. Біржова торгівля на товарних ринках: сучасний стан і тенденції розвитку				
Тема1. Економічна		Знати: економічну сутність	Підготовка рефератів,	

сутність та еволюція розвитку біржової торгівлі на товарних ринках	2/2	БР Вміти: використовувати отримані знання для практичної діяльності	написання есе, тестів, виконання самостійної роботи в elearn	15 5
Тема2. Сучасний стан міжнародної біржової торгівлі	4/4	Знати: світові БР Вміти: використовувати вивчені знання на практиці	Написання есе, тестів, виконання самостійної роботи в elearn	10 5
Тема3. Тенденції розвитку вітчизняної біржової торгівлі	4/4	Знати: Історію БР України Вміти: використовувати отримані знання для проведення біржових операцій	Підготовка рефератів, написання звітів, тестів, виконання самостійної роботи в elearn	10 5
Тема4. Регулювання біржової торгівлі на товарних ринках	4/4	Знати: законодавчі акти Вміти: використовувати отримані знання для укладання угод	Виконання тестів, виконання самостійної роботи в elearn	10 5
Тема5. Біржа - основна складова біржової торгівлі на товарних ринках	2/2	Знати: організаційну структуру бірж Вміти: використовувати отримані знання для укладання бірж угод	Підготовка статистичних звітів, виконання самостійної роботи в elearn	5
Самостійна робота 1			Підготовка аанліпичної роботи	5
Модуль 1. тест			30 тестових завдань	30
Всього за модуль 1				100
Модуль 2. Організаційно -економічні основи біржової торгівлі на товарних ринках				
Тема6. Сучасні технології торгівлі на БР	2/2	Знати: технології БР Вміти: використовувати отримані знання для виконання Інтернет-трейдингу	Підготовка статистичних звітів, виконання самостійної роботи в elearn	10
Тема7. Біржові товари, професійна діяльність	2/2	Знати: номенклатуру БР Вміти: використовувати отримані знання для біржового трейдингу	Підготовка звітів, написання есе, тестів, виконання самостійної роботи в elearn	10
Тема8. Види деривативних контрактів	2/2	Знати: види угод Вміти: використовувати отримані знання для біржового трейдингу	Розрахункові завдання, виконання самостійної роботи в elearn	10
Тема9. Біржовий кліринг на організованих товарних ринках	4/4	Знати: статистичні методи аналізу БР Використовувати: отримані знання для підготовки аналітичних звітів	Розрахункові завдання, виконання самостійної роботи в elearn	10 5
Тема10. Хеджування та спекуляція	4/4	Знати: методи управління ризиками Вміти: використовувати отримані знання для трейдингу	Розрахункові завдання, виконання самостійної роботи в elearn	10 5
Самостійна робота 2			Підготовка аанліпичної роботи	10
Модуль 2. тест			30 тестових завдань	30
Всього за модуль 2				100
Навчальна робота (M1+M2)/2X0,7				70
Екзамен				30
Всього за курс (Навчальна робота+Екзамен)				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із
-----------------------------------	--

перекладання:	дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати, есе повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання екзамену
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ:

1. Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» № 738-IX від 19.06.2020 із змінами № 1587-IX від 30.06.2021 № 2180-IX від 01.04.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.

2. Закон України «Про товарні біржі» в редакції Закону № 3585-IX від 22.02.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1956-12#Text>.

3. Ільчук М.М., Яворська В.О., Радько В.І. Організаційні засади здійснення біржових операцій на біржовому ринку. Інфраструктура ринку. 2021. №52. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2021/52_2021/6.pdf/

4. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Біржовий ринок» для студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» Солодкий М.О., Яворська В. О., Київ. Компринг. 2021. 144 с.

5. Солодкий М.О., Яворська В.О. Економічна сутність аналізу біржового ринку Інфраструктура ринку. Київ, 2020. Випуск № 48. С. 68-73. URL: <https://doi.org/10.32843/infrastructure48-13>.

6. Солодкий М.О., Ільчук М.М., Яворська В.О. Біржова торгівля на товарних ринках: навчальний посібник. Київ: Нубіп України, 2023. 642 с.

7. Солодкий М.О., Яворська В.О. Біржовий ринок в умовах глобалізації: стан та перспективи розвитку. Інфраструктура ринку. 2019. Вип. 31. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/archive>.

8. Яворська В.О., Солодкий М.О. Особливості підготовки фахівців з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності/Економіка та суспільство. №29.2021. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-29-5>.

9. Яворська В.О. Аналіз торгівлі деривативними контрактами на міжнародних біржах. Інфраструктура ринку. 2022. № 68. URL: <https://doi.org/10.32782/infrastructure68-13>.

10. Яворська В.О. Аналіз ринків капіталу та організованих товарних ринків. Інфраструктура ринку. 2022. № 69. URL: <https://doi.org/10.32782/infrastructure69-5>.

11. Яворська В.О. Аналіз біржової торгівлі деривативами на міжнародних товарних і фондових біржах. Інфраструктура ринку. 2023. № 75. URL: <https://doi.org/10.32782/infrastructure69-5>.

12. Derivatives Market. URL: <https://www.sciencedirect.com/topics/economics-econometrics-and-finance/derivatives-market>.

13. Derivative Markets and Instruments. URL: <https://www.cfainstitute.org>.

14. Офіційний сайт Верхованої Ради України. URL: www.rada.gov.ua.
15. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua
16. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua>
17. Офіційний сайт Комісії з товарної ф'ючерсної торгівлі США. URL: www.cftc.gov.
18. Офіційний сайт Чиказької товарної біржі. URL: www.cme.com.
19. Офіційний сайт Української біржі. URL: <http://www.ux.ua>
20. Офіційний сайт Української енергетичної біржі. URL: <https://www.ueex.com.ua>
21. Офіційний сайт Української універсальної біржі. URL: <https://sale.uub.com.ua>.